

Historien om Jacob fortsetter...

Svar til Geir Skorpen

Geir Skorpens beskrivelse av «ektepakter» i arbeidslivet har flere fasetter (se forrige side). Sentrale tillegg, eller heller mangelen på disse, var en viktig grunn til at blant andre NTF arbeidet aktivt i AF og senere Akademikerne for at mer av lønnsdannelsen skulle skje lokalt. 80-årenes «Kleppepakker» og 90-tallets solidaritetsalternativ kostet langtidsutdannede dyrt. Lønnstilleggene ble gitt, og gis fortsatt, i stor grad som kronetillegg på tabellen. Lønnsdannelsen i KS-området skjer også til en viss grad gjennom justeringer til lavtlønte og kvinnedominerte høyskoleutdannede grupper. I perioden 1991–2000 utgjorde kronetillegget 46 % av de samlede lønns tiltak. Tilsvarende tall for sentrale lønns tiltak/justeringer og lokale forhandlinger er hhv. 28 % og 15 %. Lønns glidningen (bl.a. 5.3-forhandlinger) som akademiker-gruppene generelt nyter godt av, utgjorde i samme periode 10 % av lønnsdannelsen. Mangelen på sentrale prosenttillegg og sentrale justeringer til Akademiker-gruppene var grunnlag for utstrakt misnøye og frustrasjon. NTF var derfor med på å danne den nye forhandlingssammenslutningen Akademikerne i 1997. For Akademikerne er viktig at lønnsfastsettelsen skjer på et individuelt grunnlag, basert på blant annet den enkeltes innsats og resultater. Dessuten er det viktig at dette foregår så nær den enkelte medarbeider som mulig.

Skorpen har selvsagt rett i at det går sent før resultatene synes. Men vi har statistikk som viser at vi faktisk får tillegg lokalt. Det er ytterst få kolleger som nå står i stillingens grunnlønnsplassering. Det er derfor en like uløselig oppgave å få tillegg av vesentlig betydning gjennom sentrale tiltak, som det er å få lokale tillegg som virkelig monner. Det er ikke vanskelig å forstå problemene som tannlegene i Vestfold

opplever. Den lokale lønnsputten er etter hvert blitt populær, også blant de gruppene som ved de sentrale forhandlingene vanligvis motarbeider lokal lønnsdanning. Dette har da også mange fylker innsett, og for å rekruttere og beholde arbeidskraft gir de tannlegene lønns tillegg utenom oppgjørene ved såkalte 5.3-forhandlinger.

Lønnsstatistikken for 1999 og 2000 viser blant annet at tannlegene har fått mer enn pro rata ved 5.1-forhandlingene. Tallene for 2001 er foreløpig ikke klare, men tilbakemeldingene sekretariatet har fått, viser at NTFs medlemmer også i 2001 i gjennomsnitt har fått mer enn pro rata. Resultatene fra 5.3-forhandlingene synliggjør at tannlegene i større grad enn tidligere får lønnsøkning i henhold til denne forhandlingsbestemmelsen. Det nye i denne forbindelse er at arbeidsmarkedet «tvinger» arbeidsgiver til å bruke bestemmelsen for å rekruttere og beholde etterspurte tannleger. Naturlig nok er det de fylkene som har størst problemer med rekruttering og stabilitet som gir mest. Vestfold fylkeskommune har til nå ikke opplevd svikt i bemanningen. Arbeidsgiver har således ikke opplevd det samme presset som i de andre fylkene.

Kjære Geir, vi er overbevist om at tiden for bare sentrale tillegg er passert, selv om tallene over viser at det kan være et stykke igjen til målet om kun lokal lønnsdanning nås. Tannleger i offentlig tjeneste tjener for lite i forhold til kolleger i privat praksis, men hvis vi sammenligner oss med andre utdanningsgrupper med tilsvarende utdanningslengde, så begynner vi å se at mange smått om senn kommer etter. Tannlegeforeningen vil derfor, gjennom Akademikerne, fortsette å arbeide for større lokale pottar og en endring av avtalestrukturen, dvs. en egen hovedtariffavtale mellom Akademikerne og KS. Dermed vil vi få større innflytelse

på den del av lønnsoppjøret som «tilhører» Akademikergruppene. Videre vil vi arbeide for en forbedring av særavtalen mellom NTF og KS. Her har vi allerede fått til stabilitetstillegg og provisjonsavtale.

Når det gjelder provisjonsavtale og bonus; som «ansvarlig» ekteskapsbyrå er det kanskje farlig å anbefale bigami, men bonus og provisjon blir stadig en viktigere del av tannlegelønnen i offentlig praksis. Vi anbefaler ikke ekteskapsbrudd, selv om det ofte blir billigere enn å bli stående i «ekteskapet». Vestfold har en stor utfordring i å betale tannlegene mer. Etter omorganiseringen har det blitt en forholdsvis stor belastning på hver tannlege som avskjærer kollegene fra voksenbehandling i sitt ordinære tilsetningsforhold. Det er en ulempe ved lønnsutvikling kun gjennom bonus og provisjon.

Vi har nettopp avholdt det siste landstinget for OTE. NTF har som målsetting å rendyrke forhandlingsarbeidet sitt gjennom den endrede organisasjonsstrukturen. Vårt inntrykk er at ubetalte amatører likevel klarer seg bra i de lokale forhandlingene. Vi skal gjøre mer, også fra sentralt hold, både på opplærings- og rådgivningssiden. Vi er overbevist om at vi blir bedre og står sterkere, dersom vi holder sammen. Det kan bli ekstra viktig med tanke på foretak og privatisering.

Avslutningsvis kan vi ikke dy oss fra å minne om fortsettelsen av historien om Jacob:

«Vår» Jacob skulle ikkje brote upp her. Han skulle sjå at han ikkje trong ha ei på si. Det fekk han i rikt monn frå...? ja, nemleg Laban. Jacob tena Laban i nye sju år, og fekk soleis både Lea og Rakel og fekk på kjøpet to trælkvinner som alle 4 gav han mange soner og ei dotter, Dina. Han var og elles ein klok gjetar som tilslut vart mykje framgongsrik og som det står i siste avsnitt: «Og mannen blev rikere og rikere, og han fikk meget småfe og trælkvinner og træler og kameler og asener». ...sitat slutt!! 1. Mosebok kap. 30.

*OTE-styret ved Gunnar Lyngstad og
Thorgny Magnusson, og
forhandlingsjef i NTF,
Karsten K. Langfeldt*